

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ №2

КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність (поліцейські)
Шифр за ОПП: ОК 26

Мова навчання: українська

Розробник:
МЕРДОВА Ольга, завідувач кафедри
 адміністративно-правових дисциплін
 факультету №2 ДонДУВС
 к.ю.н., доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
 адміністративно-правових дисциплін факультету №2
 Протокол № 8 від «14» листопада 2023 року

Завідувач кафедри

Ольга МЕРДОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
 Правоохоронна діяльність (поліцейські)
 «14» листопада 2023 року

Гарант ОПП

Ольга МЕРДОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
 робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	2-й	
Семестр:	4-й	
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3/90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	14 годин	
Семінарські:	14 годин	-
Практичні:	12 годин	
Самостійна робота:	50 годин	
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:1,25	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь правоохоронної діяльності для реалізації завдань Національної поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Завдання: формування особистого ставлення до домашнього насильства як до грубого порушення прав людини; поглиблення знань про види домашнього та гендерно умовленого насильства, та методи діяльності працівників поліції, спрямовані на його попередження, виявлення та припинення; ознайомлення з основними організаційно-правовими засадами протидії домашньому насильству, а також з тактичними та психологічними аспектами роботи працівників поліції у складі мобільних груп;

відпрацювання навичок розв'язання різноманітних задач, які виникають під час виконання професійної діяльності по попередженню та протидії домашньому насильству.

1.3. Передумовами вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є «Поліцейська діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції». Компетентності сформовані під час її вивчення в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких дисциплін як «Організація діяльності дільничних офіцерів поліції», «Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН3	ПРН5	ПРН7	ПРН10	ПРН12	ПРН13	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН22	ПРН23	ПРН24	ПРН25
Знати поняття та форми домашнього насильства, законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	+					+							
Знати завдання та повноваження суб'єктів, що реалізують заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	+					+							
Знати методи та форми діяльності поліції у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	+					+							
Знати особливості	+		+			+							

протидії домашньому насильству														
Вміти складати адміністративно-процесуальні документи		+				+	+	+					+	+
Вміти варіативно розв'язувати професійні завдання поліцейських у сфері запобігання та протидії домашньому насильству	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінар.	практич	лаборат	індивід	с.ам. раб		лекції	семінар.	практич	лаборат	індивід	с.ам. раб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модуль 1														
Змістовий модуль 1. Правові та організаційні засади запобігання та протидії домашньому насильству.														
Тема №1. Поняття та форми домашнього насильства.	16	2	2	2			10							
Тема №2. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству.	18	4	2	2			10							
Тема №3. Суб'єкти, що	16	2	2	2			10							

здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.													
Тема №4. Діяльність органів Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству	22	4	4	4			10						
Тема №5. Взаємодія органів Національної поліції з іншими органами, установами, організаціями що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству <i>Модульна контрольна робота</i>	18	2	4	2			10						
Усього годин	90	14	14	12			50						

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Тема №1. Поняття та форми домашнього насильства. Причини та наслідки домашнього насильства. Визначення домашнього насильства.

Форми домашнього насильства. Основні засади запобігання та протидії домашньому насильству. Основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Закордонний досвід протидії домашньому насильству

Тема №2. Правові засади запобігання та протидії домашньому насильству. Міжнародне законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Національне законодавство у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Відповідальність за вчинення домашнього насильства.

Тема №3. Суб'єкти, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Поняття та класифікація суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в Україні. Повноваження спеціально уповноважених органів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження інших органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Повноваження загальних та спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб.

Тема №4. Діяльності органів Національної поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Роль органів Національної поліції у запобіганні та протидії домашньому насильству. Спеціальні заходи протидії домашньому насильству. Алгоритм дій поліцейського щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Забезпечення особистої безпеки працівника поліції в ситуації домашнього насильству. Правила спілкування з членами сім'ї, в якій чиниться насильство.

Тема №5. Взаємодія органів Національної поліції з іншими органами, установами, організаціями що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Взаємодія між підрозділами органів поліції щодо запобігання та протидії домашньому насильству. Взаємодія органів Національної поліції з спеціально уповноваженими органами у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Взаємодія органів Національної поліції з іншими органами та установами, на які покладаються функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Взаємодія органів Національної поліції із загальними та спеціалізованими службами підтримки постраждалих осіб.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;

- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання: поліцейські квести, інтерактивні поліцейські квести, тренінгові вправи.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів та здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік/екзамен
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку/екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Діяльність уповноважених підрозділів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству: Частина 1: до спеціалізованого курсу із запобігання та протидії домашньому насильству / за заг. ред. К.В. Павліченко. Київ, 2020. 182 с.
2. Поліцейська діяльність: підручник / за заг. ред. С.С. Вітвіцького. Київ: ВД «Дакор», 2021. 283 с.
3. Запобігання та протидія домашньому насильству: інтерактивний онлайн курс / О. Мердова, А. Сахно, І. Хозлу. Кропивницький, 2022. URL: https://dnuvs.ukr.education/wp-content/multimedia/zpdn_kurs/story.html
4. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07 грудня 2017 року № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 5. Ст. 35.

Допоміжні

1. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» / кол. авт. ; за заг. ред. К. Б. Левченко, К. В. Павліченко, В. В. Чернея. Київ : МВС України ; Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 396 с.
2. Протидія домашньому насильству органами Національної поліції: метод. посіб. / С.В. Альошкін, О.В. Даценко, К.Л. Бугайчук, Т.М. Малиновська, К.Ю. Шеремет. Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2019. 93 с.
3. Протидія домашньому насильству: практичний посібник для поліцейських. URL: <https://rm.coe.int/cvavgu-jan2018-4-ua-web/16807874e0>
4. Путівник координатора заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Практичний посібник./за заг. ред. А.Б. Блага. К.: ФОП Клименко, 2020. 156 с.
5. Документування адміністративних правопорушень, передбачених статтею 173-2 КУпАП (за результатами аналітичного дослідження постанов районних судів м. Маріуполь): науково-практичні рекомендації / С.С. Вітвіцький, О.М. Мердова, О.О. Светлічна. Маріуполь: Донецький державний університет внутрішніх справ, 2021. 33 с.
6. Мердова О., Хозлу І., Шульга М. Адміністративно-правове регулювання адміністративного затримання правопорушників за вчинення домашнього насильства: зарубіжний досвід та національна практика. *Правовий часопис Донбасу*. 2021. №3(76). С. 101-107.
7. Головкин О.М. Дільничні офіцери поліції як суб'єкти запобігання та протидії домашньому насильству. *Актуальні питання забезпечення публічної безпеки, порядку в сучасних умовах: поліція та суспільство* –

стратегії розвитку і взаємодії : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (18 травня 2018 р., м. Маріуполь). Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2018. С. 42-43.

8. Роль і завдання поліції в місцевій системі запобігання та протидії домашньому насильству: посібник для поліцейських уповноважених підрозділів органів Національної поліції. / С.В. Альошкін, К.Л. Бойчук, О.В. Даценко, О.В. Ковальова / за заг. ред. А.Б. Благої. Київ, 2023. 221 с. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cb5b2aa9-6169-4d68-b35c-b931367ddb92/content>

9. Запобігання та протидія домашньому насильству: підручник / О.В. Ковальова, А.І. Берендєєва. Одеса: ОДУВС. 2022. 368 с. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/handle/123456789/5609>

Нормативно-правові акти

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-Х. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122 (з наступними змінами та доповненнями).

2. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141(з наступними змінами та доповненнями).

3. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06 листопада 2015 року № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Ст. 3405.

4. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року №658. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Ст. 2332.

5. Про затвердження Порядку взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 25 лютого 2019 року №124. *Офіційний вісник України*. 2019. № 29. Ст. 1027.

6. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника: наказ МВС України від 01 серпня 2018 року № 654. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Ст. 2341.

7. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: Наказ Міністерства соціальної політики України та Міністерства внутрішніх справ України від 13 березня 2019 року №369/180. *Офіційний вісник України*. 2019. №30. Ст. 1078.

8. Про Національну поліцію : Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст.379 (з наступними змінами та доповненнями).

9. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції : наказ МВС України від 28 липня 2017 року № 650. *Офіційний вісник України*. 2017. № 70. Ст. 2136.

10. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19 грудня 2017 року № 1044. *Офіційний вісник України*. 2018. №45. Ст. 1589.

11. Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі : постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року №654. *Офіційний вісник України*. 2018. № 69. Ст. 2331.

12. Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року №655. *Офіційний вісник України*. 2018. № 68. Ст. 2310.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-комунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=255>

2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>

7. Курс для поліції з питань запобігання та протидії домашньому насильству. URL: <https://knowledgestudio.org.ua/md/enrol/index.php?id=32>